5538 - Kadın, Hangi Mahremler Karşısında Örtünmeden Görünebilir

Soru

Müslüman kadın, hangi mahremlerin karşısına örtüsüz çıkalabilir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Kadın, mahremleri karşısında başörtüsünü çıkarması caizdir.

Soy bakımından mahremler:

Mahrem, akrabalık açısından ebediyyen nikah kıyılması caiz olmayan kişilerdir: (Baba ve yukarıya doğru tüm atalar, çocuğu ve aşağıda doğru tüm torunları, amcalar, dayılar, erkek kardeş, erkek kardeşin oğulları, kız kardeşin oğulları.

Veya evlilik nedeniyle haram olan akrabalıklardır:

(Annesinin kocası, kocasının babası ve yukarıya doğru tüm dedeleri, kocasının çocukları ve aşağıya doğru tüm torunları)

Soy açısından mahremler, nur suresinde şöyle zikredilmiştir: "(Yüz ve el gibi) görünen kısımlar müstesna, zînet (yer)lerini göstermesinler. Başörtülerini ta yakalarının üzerine kadar salsınlar. Zinetlerini, kocalarından, yahut babalarından, yahut kocalarının babalarından, yahut oğullarından, yahut üvey oğullarından, yahut erkek kardeşlerinden, yahut erkek kardeşlerinin oğullarından, yahut kız kardeşlerinin oğullarından, yahut Müslüman kadınlardan, yahut sahip oldukları kölelerden, yahut erkekliği kalmamış hizmetçilerden, yahut da henüz kadınların mahrem yerlerine vakıf olmayan erkek çocuklardan başkalarına göstermesinler." (Nur 31)

Müfessirler şöyle dedi: Ayet-i Kerime'de açıklandığı üzere kadının soy bakımından erkeklerden olan

mahremleri şöyledir:

Birincisi: Babalar, yani kadınların babaları. Erkek ve kadın tarafından soy bakımından ne kadar yüksek olsa da buna dahildir. Babaların babaları ve annelerin babaları. Kayınbabalar ise evlilik açısından mahrem sayılırlar. Bu konuyu ilerde açıklayacağız.

İkincisi: Oğullar, yani kadınları oğulları. Bu guruba oğulların oğulları erkek ve kadın tarafından soy bakımından ne kadar aşağıya inse de mahremiyet dahilindedir. Oğulların oğulları ve kızların oğulları mahremdirler. Kocaların oğulları ise (üvey oğulları) evlilik bakımından mahrem olmuştur bu konuyu daha sonra açıklayacağız.

Üçüncüsü: Erkek kardeşleri; ister aynı anne babadan olsun, ister sadece baba tarafından veya sadece anne tarafından tüm erkek kardeşler mahrem sayılırlar.

Dördüncüsü: Erkek kardeşlerinin oğulları, soy bakımından erkek veya kadın tarafından aşağı inse de mahrem sayılır. Örnek kız kardeşi kızının oğulları buna dahildir.

Beşincisi: Amca ve dayı soy bakımından mahrem olup ayette zikredilmemiştir. Çünkü bunlar anne ve baba konumundadırlar. İnsanlar nezdinde de anne ve baba konumundadırlar. Hatta bir ayette amca, baba olarak nitelenmiştir. “Yoksa siz Yakub’un, ölüm döşeğinde iken çocuklarına, “Benden sonra kime ibadet edeceksiniz?” dediği, onların da, “Senin ilâhına ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak’ın ilâhı olan tek bir ilâha ibadet edeceğiz; bizler O’na boyun eğmiş Müslümanlarız.” dedikleri zaman orada hazır mı bulunuyordunuz?” (Bakara 133)

İsmail, Yakup oğullarının amcasıydı. (Tefsir el Razi 23/206- Tefsir el Kurtubi 12/232, 233, Tefsir el Alusi 18/143, Fethulbeyan fi Mekasid el Kur’an , Sadik Hin Khan 6/352)

Süt akrabalığı nedeniyle mahremler:

Kadının mahremi, süt emzirilmesi nedeniyle olabilir. Alusi tefsirinde şöyle geçer: “Süsün gösterilmesini mübah kılan mahremiyet soy bakımından olduğu gibi süt bakımından da olabilir. Bunun üzerine kadınlar süslerini süt babası veya süt kardeşine gösterebilirler. Çünkü süt

bakımından mahremiyet soy mahremiyeti gibi evliliği ebedi olarak haram kılar. Cessas tefsirinde şöyle dedi: Ebedi olarak nikahı haram olan babaları zikretmesi aynı konumda olanları da aynı hükmü tabidirler. Süt kardeşleri gibi etkenlerde aynı hükme tabidir. (Ahkam el Kur'an 3/317)

Soy bakımından haram olan hususlar sütten de haram olur:

Hadiste şöyle rivayet edilir: "Nesep sebebiyle *haram* olanlar emzirme sebebiyle de *haram olur*" bunun anlamı: Kadına soy bakımından mahrem olanlar süt bakımından da mahrem olur. Muminlerin annesi Aişe Radiyallahu anha'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: "Başörtü ayeti indikten sonra süt bakımından amcam olan Eflah, yanıma gelmek için izin aldı fakat izin vermedim. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem eve geldiğinde olanları anlattım bunun üzerine ona izin vermemi emretti. (Buharinin Askalani Şerhi 9/150) Muslim'in rivayetinde ise "Ondan örtünmene gerek yok, soy bakımından haram olan sütten de haram olur. (Nevevi'nin Muslim şerhi 10/22)

Kadının sütten mahremleri soydan mahremleri gibidir.

Fıkıh alimleri, Kur'an ve sünnet'in ifade ettiği delillere göre şöyle dediler: Süt bakımından kadının mahremleri soy bakımından mahremleri gibidir. Bunun üzerine soy bakımından mahremlere gözüktüğü gibi ve süslerini gösterebildiği gibi süt bakımından mahremlere de gözükebilir ve süslerini gösterebilir.

Evlilik sebebiyle mahremler:

Kadının evlilik nedeniyle mahremleri, ebedi olarak onunla nikahın kıyılması haram olan kişilerdir. Babanın eşi, oğulun eşi, eşinin annesi. (Şerhulmunteha 3/7)

Babanın eşi için evlilik bakımından mahrem olan kişi, başka bir eşinden doğan oğludur. Oğul eşi için mahrem ise babasıdır. Eşin annesi için mahrem kocadır. Yüce Allah Nur suresinde şöyle zikretmiştir: "…Zinetlerini, kocalarından, yahut babalarından, yahut kocalarının babalarından, yahut oğullarından,…" Kocalarının babaları, kocalarının oğulları kadın için evlilik ile oluşan mahremlerdir. Yüce Allah tüm bunları süsün gösterilmesinde eşit tutmuştur. (el Muğni 6/555)

En iyisini Allah bilir.